

Donderdag 29 september 2022 – 20:15

TURNHOUT

The King's Singers

Northern Lights

Patrick Dunachie
countertenor

Edward Button
countertenor

Julian Gregory
tenor

Christopher Bruerton
bariton

Nick Ashby
bariton

Jonathan Howard
bas

Programma

Traditional Norwegian

Bruremarsj fra Valsøyfjord (Wedding March from Valsøyfjord)

Ola Gjeilo

Northern Lights

Edvard Grieg

Ave maris stella

Jean Sibelius

Rakastava

Hugo Alfvén

Uti vår hage (In our meadow)

Aftonen (Evening)

Och jungfrun hon går i ringen (And the maiden joins the ring)

Jake Heggie

Stop this day and night with me

Anders Edenroth

Words

Evert Taube, arr. Anders Edenroth

Så skimrande var aldri havet (The sea was never so shimmering)

Waldemar Ahlen

Sommarspsalm (Summer Hymn)

Anders Edenroth

Pass me the jazz

Jaakko Mäntyjärvi

Armahda meidän päällem' (Have mercy upon us)

Jaakko Mäntyjärvi

Pseudo-Yoik

Einojuhani Rautavaara

Legenda

Jean Sibelius

Finlandia

Northern Lights

Al meer dan vijftig jaar brengen The King's Singers een unieke mix van vlekkeloos zingen, een breed arsenaal van stijlen, en vaak wat Britse humor in hun concerten. Het sextet, genoemd naar King's College in Cambridge, bestaat uit twee contratenoren, een tenor, twee baritons en een bas, en zijn werkelijk 'koningen' onder de a capella groepen.

Voor Northern Lights richtten The King's Singers zich naar het Noorden, en meer bepaald naar de magische schoonheid van de aurora borealis of het noorderlicht. Het is geen toeval dat componisten uit landen waar het noorderlicht te zien is, een magisch spel met klanken tevoorschijn kunnen toveren.

Het programma opent en zet meteen de toon met een traditioneel Noors volkslied. Gezongen volksliederen in Noorwegen werden ingedeeld volgens de etnische bevolking in Noord-Germaanse muziek en Sami muziek. De Samen, een van oorsprong nomadisch volk in het verre noorden, bezaten met de joik een van de oudste muziekvormen in Europa. De joik heeft een vocale stijl en klank die te vergelijken is met de traditionele gezangen van de Inuit en de indianen, en bootst net zoals bij deze culturen vooral natuurgeluiden na. Bruremarsj fra Valsøyfjord of de Wedding March from Valsøyfjord is een serene, plechtige maar vreugdevolle hymne waarbij de joik-stijl in de melodielijn te horen is.

The King's Singers staan erom bekend hun concerten in te delen in als het ware hoofdstukken. De eerste set liederen is Leading Lights, met muziek van twee Noorse componisten waarbij het 'licht' centraal staat. Het eerste titulaire werk, Northern Lights, geschreven in 2007, is een vredige en tegelijkertijd diep ontroerende compositie van Ola Gjeilo (°1978). Gjeilo's omschrijft Northern Lights als zijn meest Noorse compositie in jaren.

Hij schreef het betoverend mooie stuk naar aanleiding van een verblijf in Oslo tijdens de kerstperiode waar hij vanuit een zolderraam de aurora borealis zag over een ijskoud meer onder de sterren. Hij dacht na over hoe dit ontzagwekkende schouwspel de mensheid in het verleden wellicht zowel met volle verbazing hypnotiseerde als enorme schrik aanjoeg. De Latijnse tekst, die hij ontleende uit het Hebreeuwse Hooglied, is zeer passend een ode aan overweldigende schoonheid.

De tweede componist in Leading Lights is de Noor Edvard Grieg (1843-1907) met zijn compositie voor koor uit 1893, Ave Maris Stella. Ave Maris Stella is gebaseerd op het gelijknamige Middeleeuwse vesper lied dat een ode was aan de maagd

Maria als de liefhebbende Moeder en ons licht in de duisternis. Grieg herschreef het gregoriaanse gezang in een romantische stijl waarbij zijn liefde voor Noorse volksmuziek en invloeden een zeer toegankelijke uitdrukking vond en eveneens een nationale identiteit hielp ontluiken.

Rakastava ('The Lover') is een a capella werk uit 1894 dat Jean Sibelius (1865-1957) componeerde voor een mannenkoor. Hij herschreef het later ook voor gemengd koor en orkest omdat het, volgens hem, het publiek tijdens zijn concerten steeds uitermate boeide. Rakastava is een vierdelige liedcyclus en is gebaseerd op Finse volksgedichten neergepend in de Kanteletar, een zusterboek van de Kalavala. De Kalavala is het Finse antwoord op het scheppingsverhaal en was een enorme bron van inspiratie voor Sibelius, maar ook voor componisten zoals Einojuhani Rautavaara.

In het volgende hoofdstuk vierten we 150 jaar sinds de geboorte van de Zweedse componist, dirigent, violist en schilder Hugo Alfvén (1872-1960). Alfvén schreef zijn muziek in een uiterst bekwame en kleurrijke Laat-Romantische stijl. Hij had een voorkeur voor programmamuziek, de muzikale vertaling van bijvoorbeeld een verhaal, begrip of gebeurtenis, en met zijn eigen infusie van Noord-Europese invloeden, roept hij in zijn composities vaak het Zweedse landschap op. Een prachtig voorbeeld hiervan is Aftonen uit 1942, een van zijn meest bekende koorwerken. Aftonen ('Avond') is een warm en rijk gekleurd klankschilderij, met een wonderlijk woordenloos refrein als een natuurhoorn die in de verte tussen de ijzige bergen galmt terwijl de zon ondergaat.

Alfvén arrangeerde eveneens tal van volksliederen. Uti vår hage ('In our meadow') uit 1923 en Och jungfrun hon går i ringen ('And the maiden joins the ring') zijn twee voorbeelden van volkse melodieën met een bijzonder Noord-Europese klankkleur. Uti vår hage, een van de bekendste, wordt vaak beschreven als een nationaal lied van onschatbare waarde, en dat was vooral door het heel wijdverspreid uitgevoerde arrangement van Alfvén. Och jungfrun hon går i ringen, gearrangeerd voor mannenkoor in 1941, is een heel oud Zweeds dans- en zangspel dat zowel rond de kerstboom als rond de midzomerpaal wordt gedanst.

Het noorderlicht wordt veroorzaakt door de zonnwind. Met de zon als thema in Millions of Suns, krijgen we passend Stop This Day and Night with Me van Jake Heggie (*1961) te horen. De Amerikaan Heggie is een van de meest belangrijke hedendaagse componisten. Hij staat vooral bekend om zijn operas, maar schreef ook bijna 300 liederen. Stop This Day and Night with Me schreef hij speciaal voor The King's Singers. De tekst, met de aanhaling 'millions of suns', komt uit Walt Whitmans dichtbundel Leaves of Grass. De dichtbundel was een mijlpaal in de geschiedenis van de Amerikaanse literatuur en was voornamelijk een mijnering over de onvoor-

stelbare schoonheid van de natuur. Heggies lied is eclectisch maar zeer verrijkt. Zijn stijl is zeer melodisch en direct, nu een vleugje jazz en blues, dan weer jubelend en met een quasi barok karakter.

In A Tribute to the Real Group brengen The King's Singers vier werken van de Real Group, een zeer succesrijke Zweedse vijfstemmige a capella groep. The Real Group componeert en arrangeert meestal zelf hun liederen. Toen ze samen begonnen te zingen, oefenden ze vooral jazz muziek uit The Real Book, een compilatie van populaire jazz, en leenden zo dan ook hun naam. The Real Group brengt een mengeling van hun passie voor de Amerikaanse jazz muziek met het erfgoed uit de Zweedse koorzangen. Het luchtige Words en het speelse Pass Me the Jazz zijn composities van groepslid Anders Edenroth. Hij arrangeerde ook het zachte en ingetoomde SÅ skimrande var aldrig havet ('The sea was never so shimmering') een lied geschreven door de Zweedse zanger Evert Taube.

Sommarspsalm is een populair gedicht die de Zweedse componist Waldemar Ahlen in 1933 op muziek zette. In de lieflijk klinkende Sommarspsalm wordt de vreugde voor de zomertijd bezongen. Het werk is Ahlens bekendste muziekstuk en wordt beschouwd als de meest populaire zomer hymne voor Zweedse koren. Het wordt steeds op het einde van het schooljaar gezongen voor de zomervakantie begint en is ook dikwijls te horen tijdens belangrijke evenementen in Zweden. In 2002 werd de hymne een tophit voor The Real Group.

Na een interval komen de Finnish Legends aan de beurt. Jaakko Mäntyjärvi (°1963) is een Finse componist van klassieke muziek die zichzelf als een eclectische traditionalist beschrijft: hij brengt invloeden van verschillende stijlen en periodes samen maar maakt weinig gebruik van moderne technieken.

Armahda meidän päällem ('Have mercy upon us'), een commissie voor The King's Singers uit 2002, haalt zijn tekst uit het Oude Hymnarium, een Finse collectie hymnes uit 1701. Mäntyjärvi baseerde het muzikale materiaal voor hymne nr. 63 op een volkse variant ervan en droeg het werk op aan de tenor Markku Juvakka, die in 2002 ernstig ziek werd en enkele maanden later overleed. De hymne, die zowel gregoriaanse als romantische elementen bevat, heeft dan ook een mooie tenor solo in de partituur.

Pseudo-Yoik (1994) is geen komisch werk. In de jaren '90 was er in Finland een enorme belangstelling voor de volksmuziek en het werd zo een rage dat het vaak leek alsof sommige artiesten meer inheems poogden te zijn dan echte inheemse volkeren. Mäntyjärvi schreef het werk dan ook als een soort klacht tegen het stereotype dat de Finnen hadden van de Samen en hun muziekvorm, de joik: onzinnig, repetitief, krankzinnig. Met andere woorden, volledig onbekend met de nuances en culturele en spirituele betekenis. Zoals uit de titel reeds blijkt, Pseudo-Yoik beweert zelfs nooit een echte joik te zijn.

Einojuhani Rautavaara (1928-2016) schreef ontzettend veel muziek en ging door verschillende stijlfases: van twaalftoonsmuziek, via neoclassicisme en avant-garde, naar neo-romantiek en uiteindelijk een zeer eclectische postmoderne stijl waar heel veel mystiek van uitstraalde. Zijn muziek klinkt vaak heel complex en vol vertrouwen. Legenda, uit 1985, doet zowaar als een dans aan, en het korte werk wordt gedreven door een swingend, bijna jazz-achtig, ritme dat meteen in de eerste maten te horen is.

Een tweede werk van de bekendste en grootste Finse componist, Sibelius, sluit de Finse legendes af. Finlandia (1900) is een symfonisch gedicht dat door Sibelius gecomponeerd werd als een heimelijk protest tegen de Russisch opgelegde censuur. De muziek is opzwepend en turbulent en wekt de dapperheid van het Finse volk op in het strijd om onafhankelijkheid. Naar het einde toe komt er een kalmte over het orkest heen en krijgen we de serene en melodische Finlandia hymne te horen. De hymne was zo populair dat Sibelius het als een alleenstaand werk herschreef. In 1941 werden er woorden aan toegevoegd en tegenwoordig is de Finlandia hymne het officieuze volkslied van Finland. Hoewel de hymne vaak foutief gezien wordt als een traditionele volksmelodie, is het een volledig eigen creatie van Sibelius.

The King's Singers sluiten hun programma traditioneel steeds af met Songs in close harmony. Close harmony is een meerstemmige zangstijl waarbij de verschillende stemmen en tonen elkaar dicht volgen. Het heeft een kenmerkende klankkleur en is een van de moeilijkste vormen van zingen in een groep. Voor elk concert maken ze een gepaste selectie uit hun breed repertoire.

Van oude Noord-Europese volksliederen naar majestueuze werken van onder andere Grieg en Sibelius, en hits van The Real Group, zet Northern Lights het Noorden en hun culturele erfgoed vol eerbetoon in de kijker.

Jelleke Vanoothegem

Teksten

Ola Gjello

Northern Lights

Pulchra es, amica mea, suavis et decora
filia Jerusalem,
Terribilis ut castrorum acies ordinata.
Averte oculos tuos a me, quia ipsi me
avolare fecerunt, amica mea.

*You are beautiful, O my love,
Sweet and comely as Jerusalem,
Terrible as an army with banners.
Turn your thine eyes from me,
for they have overcome me, my love .*

Edvard Grieg

Ave Maris Stella

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix caeli porta.
Solve vincla reis,
Profer lumen caecis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Vitam praesta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collaetemur.
Sit laus Deo Patri,
Summo Christo decus
Spiritui Sancto,
Tribus honor unus. Amen.

*Hail, star of the sea,
loving Mother of God,
and also always a virgin,
Happy gate of heaven.
Break the chains of sinners,
Bring light to the blind,
Drive away our evils,
Ask for all good.
Keep life pure,
Make the journey safe,
So that, seeing Jesus,
We may always rejoice together.
Let there be praise to God the Father,
Glory to Christ in the highest,
To the Holy Spirit,
One honour to all three. Amen.*

Jean Sibelius

Rakastava

Miss' on, kussa minun hyväni, miss'
asuvi armahani,
missä istuvi iloni, kulla maalla marjaseni?
Ei kuulu ääntävän ahoilla, lyövän leikkiä
lehoissa,
ei kuulu saloilta soitto, kukunta ei
kunnahilta.
Oisko armas astumassa marjani
matelemassa,
oma kulta kulkemassa, valkia
vaeltamassa;
Toisin torveni puhuisi, vaaran rinnat
vastoaisi,
saisi salot sanelemista, joka kumpu
kukkumista,
lehot leikkiä pitäisi, ahot ainaista iloa.
Täst' on kulta kulkenunna, täst' on
mennyt mielitietty,
tästä armas astununna, valkia
vaeltanunna.
Täss' on astunut aholda tuoss' on istunut
kivellä,
kivi on paljo kirkkahampi, paasi
toistansa parempi,
kangas kahta kaunihimpi, lehto viittä
lempiämpi,
korpi kuutta kukkahampi, koko metsä
mieluisampi,
tuon on kultani kulusta, armahani
astunnasta.

*Where is my dear darling, Where is my
sweetheart dwelling,
Where's my heart's joy sitting, Where is
my berry growing?
No sound comes from the clearings, No
noise of play from the copses,
No note from the woods, no cuckooing
from the hills.
If only my sweetheart were stepping,
My berry creeping,
My beloved walking, Wanly wandering -
My horn would sound another note,
The hillsides would give answer, The
backwoods speak out,
Every knoll would cuckoo, The copses
play, The clearings make merry.
Here my beloved walked,
Here went my pride and joy,
Here my sweetheart stepped,
Wanly wandered.
Here she stepped in the clearing,
There she sat on a rock.
The boulder is now far fairer,
The rock better than another,
The heath more beautiful than two
others, The copse sweeter than five
others,
The marsh more flowery than six,
The whole forest more pleasant
From my beloved's walking,
From my sweetheart's stepping.*

Hyvää iltaa lintuseni,
hyvää iltaa lintuseni,
hyvää iltaa nyt minun oma armahani!
Tanssi, tanssi lintuseni,
tanssi, tanssi kultaseni,
tanssi, tanssi nyt minun oma armahani!
Seiso, seiso lintuseni,
seiso, seiso kultaseni,
seiso, seiso nyt minun oma armahani!
Anna kättä lintuseni,
anna kättä kultaseni,
anna kättä nyt minun oma armahani!
Jää hyvästi lintuseni,
jää hyvästi kultaseni,
jää hyvästi lintuseni,
jää hyvästi nyt minun oma armahani!

*Good evening, my little bird
Good evening, my little bird
Good evening, my little sweetheart
Dance my little bird,
Dance, my own beloved,
Dance, my little sweetheart!
Stay still, my little bird,
Stay still, my own beloved
Stay still, my little sweetheart!
Give me your hand, little bird,
Give me your hand, my own beloved,
Give me your hand, my little sweetheart!
Farewell, my little bird,
Farewell, my own beloved,
Farewell, my little bird,
Farewell, my little sweetheart.*

Hugo Alfvén

Uti vår hage

Uti vår hage där växa blå bär.
Kom hjärtans fröjd!
Vill du mig något så träffas vi där.
Kom liljor och aquileja,
Kom rosor och saliveja!
Kom ljuva krusmynta,
Kom hjärtans fröjd!
Fagra små blommor där bjuda till dans.
Kom hjärtans fröjd!
Vill du så binder jag åt dig en krans.
Kom liljor och aquileja,
Kom rosor och saliveja!
Kom ljuva krusmynta,
Kom hjärtans fröjd!
Uti vår hage finns blommor och bär.
Kom hjärtans fröjd!
Men utav alla mej kärast du är.
Kom liljor och aquileja,
Kom rosor och saliveja!
Kom ljuva krusmynta,
Kom hjärtans fröjd!
Kom liljor och aquileja
Kom rosor och saliveja
Kom ljuva krusmynta
Kom hjärtans fröjd!

Aftonen

Skogen står tyst, himlen är klar.
Hör, huru tjusande vallhornet lullar.
Kvällsolns bloss sig stilla sänker,
Sänker sig ner uti den lugna, klara våg.
Ibland dälдер, gröna kullar
Eko kring neiden far...

*Out in our pasture fine blueberries
grow.
Come, my heart's delight!
If you want me, we'll meet there!
Come lilies and columbine, come roses
and sage!
Come sweet crisp-leafed mint, come joy
from the heart!
Fair little flowers will ask for a dance.
Come, my heart's delight!
If you want, I'll make you a crown of
flowers.
Come lilies and columbine, come roses
and sage!
Come sweet crisp-leafed mint, come joy
from the heart!
Out in our pasture are flowers and ber-
ries.
Come, my heart's delight!
Of all that I know, I love you the most.
Come lilies and columbine, come roses
and sage!
Come sweet crisp-leafed mint, come joy
from the heart!
Come lilies and columbine, come roses
and sage!
Come sweet crisp-leafed mint, come joy
from the heart!*

*Still the woods, radiant the heav'ns.
Dim, distant horns fill the air with their
echo.
Sunset, glowing, slowly disappearing,
It disappears beneath the sea.
Through the mountains, through the
valleys
Lingering, the echoes sound...*

Och jungfrun hon går i ringen

Och jungfrun hon går i ringen med
rödan gullband.
Det binder hon om sin kärastes arm.
Men kära min lilla jungfru, knyt inte så
hårdt.
Jag ämnar ej att rymma bort.
Och jungfru hon går och lossar på
rödan gullband.
Så hastigt den skälmen åt skogen då
sprang.
Då sköto de efter honom med femton
gevär.

Och vill ni mig något, så ha ni mig hä

*O maiden, she joins a ring with red,
golden ribbons.
She ties them around her sweetheart's
arm.
Dear girl, dear girl, do not bind it too
tight.
Do not fear that I will run away.
So the girl proceeds to loosen the gold
band.
And with haste the roguish boy runs
into the woods.
They hunted for him with fifteen guns.
And if you want to find me, here I am.*

Jake Heggie Stop this day and night with me

Stop this day and night with me and
you shall possess the origin of all
poems,
You shall possess the good of the earth
and the sun (there are millions of suns
left),
You shall no longer take things at
second hand, or third hand, nor look
through the eyes of the dead,
nor feed on the spectres in books,
You shall not look through my eyes
either, nor take things from me,
You shall listen to all sides and filter
them from yourself.

Anders Edenroth

Words

Words

A letter and a letter on a string
Will hold forever humanity spellbound

Words

Possession of the beggar and the kind
Everybody, everyday

You and I, we all can say

Words

Regarded as a complicated tool
Created by man, implicated by mankind

Words

Obsession of the genius and the fool
Everybody, everyday

Everywhere and every way

Oh, words!

Find them, you can use them

Say them, you can hear them

Write them, you can read them

Love them, fear them

Words

Transmitted as we're fitted from the
start

Received by all and we're sentenced to
a life with

Words

Impression of the stupid and the smart
Everybody, everyday

You and I, we all can say

Words

Inside your head can come alive as
they're said

Softly, loudly, modestly or proudly

Words

Expression by the living and the dead
Everybody, everyday

Everywhere and every way

Evert Taube, arr. Anders Edenroth

Så skimrande var aldri havet

Så skimrande var aldrig havet.
Och stranden aldrig så befriande.
Fälten ängarna och träden, aldrig så
vackra.
Och blommorna aldrig så ljuvligt doft-
ande, som när du gick vid min sida.
I solnedgången, aftonen den underbara
då dina lockar dolde mig för världen.
Medan du dränkte alla mina sorger,
Älskling, i din första kyss.

The sea was never so shimmering

*The sea was never so shimmering.
And the beach was never so liberating.
The fields, the meadows and the trees,
never so beautiful.
And the flowers were never so sweetly
fragrant, as when you walked by my
side.
At sunset, the wonderful evening when
your curls hid me from the world.
When you drowned all my sorrows,
Darling in your first kiss.*

Waldemar Ahlen

Sommarspsalm

En vänlig grönskas rika dräkt har smyckat
dal och ängar.
Nu smeker vindens ljumma fläkt de
fagra örtesängar.
Och solens ljus, och lundens sus,
Och vågens sorl bland viden förkunna
sommartiden.
Sin lycka och sin sommarro de yra fåglar
prisa.
Ur skogens snår, ur stilla bo framklingar
deras visa.
En hymn går opp med fröjd och hopp
från deras glada kväden
Från blommorna och träden.

*The valley and meadows have been
adorned with the rich dress of pleasant
green.
Now the warm breeze of the wind
caresses the fair herbaceous beds.
And the light of the sun, and the rustle
of the grove,
And the sound of the waves among us
proclaim the summertime.
The birds praise their happiness and
their summer peace.
Out of the forest thickets, out of the
quiet nest their song emerges.
A hymn rises with joy and hope from
their merry cries,
From the flowers and the trees.*

Men Du, o Gud, som gör vår jord så
skön i sommarns stunder,
Giv, att jag aktar och dina nådesun-
der.
Allt kött är hö, och blomstren dö, och
tiden allt fördriver,
Blott Herrens ord förbliver.

*But you, O God, who make our earth
so beautiful in the moments of sum-
mer,
Grant that I may see more and thy
mercies.
All flesh is hay, and blossoms die,
and time all passes away,
But the word of the Lord remains.*

Anders Edenroth

Pass me the jazz

Hungry, who me? Yeah, why not, I
could go for something nice
Maybe you'll like this cosy place I
know just around the corner?
Sure, sounds good, I prefer some-
thing special with a spice
Count me in guys, I really gotta get a
bite right away
Wait up, I'll join you I can feel, eve-
ryone's ready for the real meal
I think I wanna have an introduction
for a starter
An appetiser maybe, before the beat
is getting harder
Let's spice it up, let's amplify it
I didn't come for peace and quiet
Heat it up, It's time to fry it
Put me on a jazzy diet
I know you gonna love it, to party
here is such a pleasure
Enjoy your dinner, saint or sinner
you'll get a full measure
This night is gonna be a lot of fun
what a groovy place what a dazzlin'
dive
The turntable is set for one, and two,
and one, two, three, four, five
Pass me the jazz, homemade and hot
I wanna get in the grove to the bot-
tom of the beat

So keep it cookin' and stomp your feet
Pass me the jazz, all that you've got
Put temptation in my way, with a bottle of
blues and a flavour of fun
Dig, dig, dig it and dig in
Let's spice it up, let's amplify it
I didn't come for peace and quiet
Heat it up it's time to fry it
Put me on a jazzy diet
I can't stop lovin' the smell from the oven
Always itchin' to get in the kitchen
Call the cool cats and tell em to bring
that fascinating rhythm, with em'
If you're in the mood to play
I believe your wish is the dish of the day
Let's get out of this interlude the staff is
ready for a swing shift
(A three, four, five)
C'mon, pass me the jazz, homemade and
hot
I wanna get in the groove to the bottom of
the beat
So keep it cookin' and stomp your feet
Pass me the jazz, all that you've got
Put temptation in my way, with a bottle of
blues and a flavour of fun
Pass the jazz, pass the jazz
Appreciate it, celebrate it, elevate it,
syncopate it
Pass me the jazz and jam, jam, jam
Put temptation in my way with a bottle of
blues and a flavour of fun
Sweet harmony is on the menu
Didn't I tell you it was my favourite venue
I'm in heaven and I wanna stay a long as
you
Pass me the jazz, homemade and hot
The bassline and some moonshine, sure
is jazz.
Jazz, pass the jazz

Jaakko Mäntyjärvi

Armahda meidän päällem'

Herra, kuule rukouksem'.
Armahda meidän päällem'!
Holhö meitä, laupias Herra JumaP.
Armahda meidän päällem'!
Sun tykös turvaan, Jumalan'! Al' ann'
mun häpiään tulla, (Armahda meidän
päällem'!)

Kanss' anna huuton' hartahan' Suit',
Luojan', kuultun' olla: (Armahda
meidän päällem'!)
Ol' armoinen kautt' Christuksen Kuin
on mun hurskauten':
Sä linnani, kunk' turvani Mä otan,
levon löydän.
Pääst' vääriin minua kädestä Ja
julmain joukost' pahast',
Kanss' synnin, pirun siteistä Sä armi-
aast' minua pelast'; Sä turvan' ain'
mun vaivoisan', Kanss' vahan' vahva
lienet, Jo tultuan' tänn' maailmaan,
Ja viel' mun armois vienet. Oi Juma-
lan'. Armahda meidän päällem'!

Mun kerskauksen' autuain Kanss' tur-
van', elon' olet, Jo nuoruudest' mull'
näytät ain' Sun hyvät tekos monet; Sä
kädellä väkevällä Mun äitin' kohdust'
vedit,
Viel' sitten ain' elinaikanan' Mull'
paljon hyvytt' teit.

Have mercy upon us

O Lord, hear our prayer.
Have mercy upon us!
Watch over us, O merciful Lord God.
Have mercy upon us!
In thee I take refuge, my God! Let
me not come to shame, (Have mercy
upon us!)

And let my devout crying Come unto
thy ears, O Lord; (Have mercy upon
us!)
Be merciful for the sake of Christ, Who
is my benediction:
Thou art my stronghold, wherein my
refuge I take and find rest.
Deliver me from the wrongful And from
the cruel crowd,
And from sin and the devil's snares In
thy mercy save me;
My comfort in my troubles And mys-
troug mck thou art,
When I came into this world, And
when I depart in thy mercy. O my
God. Have mercy upon us!
Thou art my pride and bliss, And my
security and life,
From my youngest years thou hast
shewn Thy many good deeds; With
thy strong hand Thou didst pull me
from my mother's womb, And in my
lifetime Thou didst do many a good
thing to me. protect us,)
But my tongue ever devoutly Was
eager to praise the Lord.

Jos ijällen' suot pituutta, Ett' tulen
heikoks', vanhaks', Niin älä hyljää
minua, Vaan korjaa, Isä armas!
Sill' moni mies, juur' joka ties' Mua
vahingoittaa pyytää, Mä etten sais
sun apuas, Enk' kasvois valoo löytää.
He surkiast' sieluun' väijyvät, Ynn'
neuvons' yhdistävät, (Kaikesta syn-
nistä varjele meitä,)

Pääns' viekkaat yhteen pistävät, Mun
töitän' häväisevät. (Armahda meidän
päällem'!)

Mä jouduin ihmeen kamalaks' Ja
pilkaks' monell' ilkiäks', (Kaikesta
pahasta varjele meitä,)
Vaan kielen' kuitenkin' hartahast' Ain'
kiittää Herraa kerkiäst'. (Armahda
meidän päällem'!)

Sun voimaas tahdon julistaa Ja
armoos autuaast' kiittää, Ett' lasten
lapset•mainita Ja lausuu tietää siitä;
Ei loppua, eik' lukua Sun viisaullas
koskaan:

Ruins kuoppahan mun kauhiaan Lyöt,
sielt' taas ylös nostat.
En tuota tahdo unhottaa, Vaan mie-
lessän' ain' pitää:
Vaikk' hyvyttä ei lujettaa, Eik' mitat'
taida sitä;
Niin sielussan' rnä kuitenkin' ain' Sun
armotöitä kätken,
Viel' muillen myös sun suuret työs
Julk' tuotan joka hetken'.
Sun voimas minun vahvistaa, Ett' teil-
läs taiten käynen,
Ja voin sull' veisat' kiitosta, Kanss'
neuvoo muita tiellen:
Sä pelastit ja opetit Mun hamast'
nuoruudestan';
Niin korjaa viel', älä apuus kiell' Mun
heikos' vanhuudessaan'!

*If thou wilt grant me long life And I
shall become weak and old, Forsake
me not, But heal me, O dear Father!
For many a man wherever I turn Seeks
to harm me,
To keep me from thy aid And from see-
ing the light of thy face.
They wretchedly stalk my soul And
conspire among themselves, (From all
sin protect us,)
Putting their cunning heads together
To desecrate my deeds,, (Have mercy
upon us!)*

*I became wondrously horrible And the
mockery of many, (From all evil (From
all evil protect us,)
But my tongue ever devoutly Was
eager to praise the Lord. (Have
mercy upon us!)*
*I will proclaim thy might And blissfully
praise thy mercy,
So that my children 's children may
Know and speak of it; No end, no
number Can be seen to thy wisdom;
Even if thou cast me into a vile pit,
Thou didst raise me again.
I shall not forget that; I shall ever be
mindful of it;
Although none can reckon thy good-
ness Or measure it;
In my soul I always Keep thy loving
kindnesses,
And to other people too I proclaim
Thy great works at every hour.
Thy strength doth strengthen me To
wander upon thy path,
And thus I can sing thy praises And
guide others onto that road: Thou
didst save me and teach me From my
youngest years; Heal me now, deny
not thy aid In my weak old age!
Have mercy upon us! Amen.*

Sä paljon suurii suruja Mun annat
täällä maistaa: Vaan kuin läsn' Olen
i kuolloa, Suot elon uuden paistaa;
Ain' pelastat, ja uudistat Mun kuol-
leen toivon' jälleen; Jose mielellän' ja
kielellän' Tuon kiitoksen ain' sullen.
Oi Jumalan'. Sun tyköös turvaan,
Jumalan'! Armahda meidän päällem'!
Amen.

*A multitude of sorrows Thou dost
give me to taste in this life:
But when I draw nigh to death, Thou
dost let a new sun shine;
Thou dost ever save me and dost
renew My hopes when they die;
For which, with mind and tongue, I
shall ever bring praises to thee.
O my God. In thee I take refuge, my
God!*

Pseudo-Yoik

Einojuhani Rauta- vaara *Legenda*

Kun Herra ynnä Pyhä Pietari
ne merta, maata muinoin matkasi,
niin kerrotaan, he kesä-illan tullen
myös saivat Suomenmaalle siunatul-
len.
He alle istahtivat koivupuun,
mi kasvoi kaltahalla salmensuun,
ja tavan mukaan pikku toraan jälleen
he joutuivat. Sen Pietar' alkoi tälleen:
»Oi Herra, mille maalle jouduttiin!
Mik' kansa, köykkyselkä, köyhä niin!
Maa karu, kallioinen, pellot pienet,
ei muuta hedelmää kuin marjat,
sienet!»

*When the Lord and Saint Peter
Travelled the sea and land, in the old
days, On the summer's evening, they
shall say. They also received a bles-
sed fire in the land of Finland.
They sat down under a birch tree,
That grew up on the strait. Then,
according to custom, They were put
into a little hut. And Peter began
again:
"O Lord, what a land we have come
to! What a nation, poor, poor, poor
people! The land is barren, rocky, the
fields small, No fruit but berries and
mushrooms!"*

Mut Herra hiljakseens vain hymyili:
»Voi olla, maa on karu, kylmäki,
ja vilja kasvaa voisi vikkelämmiin,
mut kansa, sen on sydän kaunis,
lämmin.»

Näin lausuin Herra hymyi hiljakseens.
Ja katso! Kumma hohde peitti veen,
suo kuivi, korpi kaatui, metsä aukes,
ja vainiolta roudan valta raukes.
Pois Herra kulki kanssa Pietarin.
Mut kerrotaan, kun illoin kesäisin
sa istut koivun alla, on kuin täällä
viel' liikkuis Herran hymy vetten
päällä.

*But the Lord silently smiled:
"The land is barren, the land is harsh,
the land is harsh, And the grain could
grow faster, But the people, their
hearts are fair and warm."*

*The Lord smiled in silence as he said
this.*

*And behold! A strange glow covered
the water, the marsh was dry, the he-
ath fell, the forest was open, and the
frost was gone from the forest.*

Away the Lord went with Peter.

*And it shall be told, that in the sum-
mer evenings*

*When you sit under a birch tree, it's
like being here:*

*The Lord's smile still moves on the
waters.*

Jean Sibelius

Finlandia

Be still, my soul: The Lord is on thy
side;
With patience bear thy cross of grief
or pain.
Leave to thy God to order and
provide;
In ev'ry change he faithful will
remain. Be still, my soul:
Thy best, thy heav'nly Friend
Through thorny ways leads to a joyful
end.

Be still, my soul: when dearest
friends depart, And all is darkened in
the veil of tears, Then shalt thou bet-
ter know His love, His heart,

Who comes to soothe thy sorrow
and thy fears.

Be still, my soul: thy Jesus can repay
From His own fullness all He takes
away.

Be still, my soul: The hour is hast'ning
on

When we shall be forever with the
Lord,

When disappointment, grief and fear
are gone,

Sorrow forgot, love's purest joys
restored.

Be still, my soul: When change and
tears are past,

All safe and blessed we shall meet
at last.

Biografie

The King's Singers

Het ensemble The King's Singers werd op 1 mei 1968 opgericht door zes net afgestudeerde koorgeleerden van King's College, Cambridge. De vocale line-up was eigenlijk bij toeval ontstaan; met twee countertenors, een tenor, twee baritons en een bas, maar tot op heden is de formatie hetzelfde gebleven. 2018 markeerde de 50ste verjaardag van de groep en onder de jubileumtitel GOLD werden tal van activiteiten georganiseerd die het prachtige muzikale erfgoed The King's Singers bekrachtigden, alsmede de glansrijke toekomst van vocale muziek in de breedst mogelijke zin. Iets waarin de groep zich in de vroege jaren echt wist te onderscheiden, was zijn muzikale diversiteit. The King's Singers waren wekelijks, prime-time te zien op televisie, waar zij Muziek brachten die nooit door andere vocale ensembles werd gezongen. Met hun unieke Britse charme, gecombineerd aan vakmanschap, wisten zij over de hele wereld de harten van het publiek te winnen. Al snel werd de groep verwelkomd op de grote podia van de wereld, waar zij tot op heden nog steeds te horen zijn – van Londens Royal Albert Hall tot Opera House Sydney of New Yorks Carnegie Hall – als zijnde ware internationale ambassadeurs voor muzikale excellentie. Twee Grammy Awards, een Emmy Award, en een prominente plaats in Gramophone magazine's inaugural Hall of Fame, horen tot de talrijke onderscheidingen die de groep heeft mogen ontvangen. Een belangrijke aspect waarmee The King's Singers zich hebben onderscheiden, hetgeen tevens hun bron van energie is, is hun passie voor het creëren van nieuwe muziek. Het uitgebreide repertoire van de groep bevat een arsenaal aan opdrachtwerken, geschreven door de beste componisten van onze tijd – inclusief Sir John Tavener, Toru Takemitsu, John Rutter, Luciano Berio, Nico Muhly, György Ligeti en Eric Whitacre – naast de talloze, op het sextet toegespitste arrangementen. Het plezier dat dat groep beleeft aan ensemble zingen, is iets dat zij graag met anderen willen delen in workshops en lokale cursussen, over de hele wereld en in ieder seizoen. In 2019 zal het ensemble deelnemen aan o.a. het World Youth & Children's Choir Festival in Hong Kong, de Internationale Koorwedstrijd Vlaanderen. Ook organiseren zij zelf een Summer School van een week in de mooie omgeving van Cambridge University. De wereld mag dan misschien enorm veranderd zijn in de afgelopen vijftig jaar sinds de originele King's Singers bij elkaar kwamen, maar de huidige groep heeft nog steeds hetzelfde vuur – dat iedere dag weer de vreugde voor zingen wil uitstralen en dat zij tot leven brengen voor hun publiek, met hun virtuositeit en visie op een opwindende muzikale toekomst.

Sint-Pieterskerk

De buitenkant is opmerkelijk sober, het interieur adembenemend. Pronkstuk is de preekstoel uit 1862. Hoe oud de kerk is, blijft een mysterie. De preekstoel, het hoogaltaar en beeld- en schilderwerken blinken van schoonheid. Ooit leken ze in vlammen op te gaan. De kerktoeren leek te branden. Maar de brandhaard bleek een zwerm muggen in de zonneschijn te zijn. Zo kregen de Turnhoutenaren de bijnaam 'muggenblussers'.

A person wearing a dark blue sweater and dark pants is holding a large white rectangular sign with both hands. The sign has a circular cutout in the center. Inside the cutout, various cultural and artistic fields are listed in a bold, black, sans-serif font, arranged in a circular pattern. Below the cutout, the name 'Klara.' is followed by the phrase 'Blijf verwonderd.' in the same font style.

EXPERIMENT/BIJZONDERE
KUNST/THEATER/JAZZ/ACROBATIE
KLASSIEKE MUZIEK/POEZIE/
DESIGN/FOTOGRAFIE/DANS
OUDE MUZIEK/LITERATUUR/
OPERA/ARCHITECTUUR/
FILOSOFIE/FILMMUZIEK/
GESCHIEDENIS/ERFGOED/GESCHIEDENIS
HEDENDAAGSE MUZIEK/FESTIVAL
POLITIEK/ECONOMIE/WORK
PERFORMANCE/SOCIOLOGIE
CHANSOON/SOUNDSCAPE

Klara. Blijf verwonderd.

Ontdek klassiek in een inspirerend AMUZ

Keuzestress? Laat u rondleiden doorheen de mooiste muziek met één van onze abonnementen:

Kennismakingsabonnement:

6 concerten vanaf €84,80 met onder andere Hana Blažiková,
Dorothee Mields & Hathor Consort en Música Temprana

Klavierabonnement :

5 concerten vanaf €68,80 met onder andere Melvyn Tann,
Nicolas Callot en Menno van Delft

De keuze van Reinoud van Mechelen, artiest in residentie:

6 concerten vanaf €97,60 met onder andere Collegium Vocale
Gent, Concerto Palatino en Reinoud van Mechelen & a nocte
temporis

Ontdek al onze concerten

Kammenstraat 81,
2000 Antwerpen
www.amuz.be

FESTIVAL VAN VLAANDEREN ANTWERPEN

AMUZ

rtv

altijd op scherp

www.rtv.be

[/rtvvandaag](https://www.facebook.com/rtvvandaag)

[rtv.tvplus](https://www.instagram.com/rtv.tvplus)

[@rtv_vandaag](https://twitter.com/rtv_vandaag)

van roey

BOUWEN MET MENSEN

Oostmalssteenweg 261 • 2310 Rijkvorsel • T +32 3 340 17 11 • info@vanroey.pro • www.vanroey.pro

COLOFON

ALGEMENE COÖRDINATIE EN ORGANISATIE

Festival van Vlaanderen Kempen vzw
met dank aan sponsor IOK
en mediasponsor Klara

ORGANISATIE

Dr. Jelle Dierickx
directeur
Michaela Defever
marketing & PR
Séverine Windels
communicatie ad interim
Sara Seddouk
productie& zakelijk medewerker

RAAD VAN BESTUUR

Marc De Geyter
voorzitter
Kris Vreys
ondervoorzitter
Ludo Kools
secretaris
Greet De Clerck
Liana Davtyan
François Mylle
Annemarie Peeters
Jerry Aerts
Bart Van Reyn
Annick Schramme
Björn Siffer

SAMENSTELLING EN REDACTIE

Jelle Dierickx
Séverine Windels
Sara Seddouk

ONTWERP EN CAMPAGNEBEELDEN

www.emilielauwers.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Jelle Dierickx
Festival van Vlaanderen Mechelen/Kempen vzw
Onder-den-Toren 12
2800 Mechelen

EUROPEAN FESTIVAL ASSOCIATION

Het Festival van Vlaanderen Mechelen maakt deel
uit van de koepel Festival van Vlaanderen en is
lid van de European Festival Association en de
International Society for Contemporary Music.

Programma onder voorbehoud van wijzigingen.

CONTACT

Festival van Vlaanderen Kempen vzw

Onder-den-Toren 12, 2800 Mechelen
T +32 (0)15 20 49 82
kempen@festival.be

www.musica-divina.be

SUBSIDIËNTEN

MET DE STEUN VAN

De steden Geel, Hoogstraten, Lier, Herentals en Turnhout en de gemeenten Mol, Westerlo, Heist-op-den-Berg en Scherpenheuvel-Zichem, de abdijen van Postel, Averbode en Tongerlo, en de kerkfabrieken en de toerismediensten van de betrokken steden en gemeenten.

SPONSORS

PARTNERS

